

NORMA EHK OSN FFV-10
týkající se uvádění na trh a kontroly
obchodní jakosti

MRKVÍ
v mezinárodním obchodu mezi členskými státy
EHK OSN a určeného pro tyto státy

I. DEFINICE PRODUKTU

Tato norma platí pro mrkev odrůd (kultivarů) pěstovaných z *Daucus carota* L., které se spotřebiteli dodávají v čerstvém stavu, kromě mrkví určených k průmyslovému zpracování.

II. USTANOVENÍ TÝKAJÍCÍ SE JAKOSTI

Účelem normy je stanovit požadavky na jakost mrkve ve fázi vývozní kontroly po úpravě a zabalení.

A. Minimální požadavky

Ve všech třídách, s přihlédnutím ke zvláštním ustanovením uvedeným pro jednotlivé jakostní třídy a k dovozeným odchylkám, musí být mrkev:

- celá,
- zdravá; nedovolují se produkty napadené hnilobou nebo s poškozením, které je činí nevhodnými ke spotřebě,
- čistá, tj.
 - mrkev praná v podstatě bez veškerých viditelných cizorodých látek,
 - nepraná mrkev v podstatě zbavená všech hrubých nečistot,
 - v podstatě bez škůdců,
 - v podstatě bez poškození způsobených škůdci,
 - pevné konzistence,
 - nerozvětvená a bez vedlejších kořenů,
 - nedřevnatá,
 - nevyběhlá,
 - bez nadměrné povrchové vlhkosti, tzn. po případném praní dostatečně osušená,
 - bez cizorodých zápachů a/nebo chutí.

Mrkev musí být tak vyvinutá a v takovém stavu, aby:

- vydržela přepravu a manipulaci a
- mohly být doručeny do místa určení v uspokojivém stavu.

B. Jakostní třídy

Mrkev se zařazuje do tří níže uvedených jakostních tříd:

i) Výběrová třída

Mrkev v této třídě musí být nejvyšší jakosti a praná. Musí být typická pro danou odrůdu nebo odrůdový typ.

Musí být bez nedostatků, s výjimkou velmi malých povrchových vad, které nenarušují celkový vzhled produktu, jakost, skladovatelnost a úpravu balení.

Kořeny musí být:

- hladké,
- čerstvého vzhledu,
- pravidelného tvaru,
- neprasklé,
- bez otlaků nebo prasklin,
- nepoškozené mrazem.

Nedovoluje se zelené nebo fialově nachové zbarvení hlavy kořene.

ii) Třída I

Mrkev v této třídě musí být dobré jakosti. Musí být typická pro danou odrůdu nebo odrůdový typ.

Kořeny musí být:

- čerstvého vzhledu.

Pokud nedojde k narušení celkového vzhledu produktu, jakosti, skladovatelnosti a úpravy balení, lze nicméně tolerovat následující mírné vady:

- mírné vady tvaru,
- mírné vady zbarvení,
- drobné zacelené praskliny,
- drobné praskliny nebo podélná prasknutí způsobená manipulací nebo praním.

Zelené nebo fialově nachové zbarvení hlavy kořene se dovoluje u kořenů o délce nepřesahující 10 cm do délky nejvýše 1 cm, u ostatních kořenů do délky 2 cm.

iii) Třída II

Tato třída zahrnuje mrkve, které nelze zařadit do vyšších tříd, ale které splňují minimální požadavky uvedené výše.

Lze povolit následující vady, pokud jsou u mrkve zachovány jeho základní vlastnosti týkající se jakosti, skladovatelnosti a obchodní úpravy:

- vady tvaru a zbarvení,
- zacelené praskliny nezasahující do dřene,
- praskliny nebo podélná prasknutí způsobená manipulací nebo praním.

Zelené nebo fialově nachové zbarvení hlavy kořene se dovoluje u kořenů o délce nepřesahující 10 cm do délky nejvýše 2 cm, u ostatních kořenů do délky 3 cm.

III. USTANOVENÍ O TŘÍDĚNÍ PODLE VELIKOSTI

Velikost se stanoví podle příčného průměru měřeného v nejširším místě kořene nebo podle hmotnosti kořene bez natě.

i) Mrkev raná¹ a odrůdy s malým kořenem

Minimální velikost kořenů je stanovena na 10 mm pro příčný průměr nebo 8 g pro hmotnost.

Minimální velikost kořenů je stanovena 40 mm pro příčný průměr nebo 150 g pro hmotnost.

ii) Mrkev pozdní a odrůdy s velkým kořenem

Minimální velikost kořene je stanovena 20 mm pro příčný průměr nebo 50 g pro hmotnost.

U kořenů výběrové třídy nesmí velikost přesáhnout 45 mm u příčného průměru nebo 200 g u hmotnosti a rozdíl mezi příčným průměrem nebo hmotností nejmenšího a největšího kořene v témže balení nesmí přesáhnout 20 mm nebo 150 g.

U kořenů jakostní třídy I nesmí rozdíl mezi příčným průměrem nebo hmotností nejmenšího a největšího kořene v témže balení přesáhnout 30 mm nebo 200 g.

Mrkev jakostní třídy II musí odpovídat pouze stanovené minimální velikosti.

IV. USTANOVENÍ O DOVOLENÝCH ODCHYLKÁCH

Pro produkty, které neodpovídají požadavkům uvedené jakostní třídy, jsou v každém balení, nebo šarži u produktů dodávaných jako volně ložené, dovoleny odchylky jakosti a velikosti.

A. Dovolené odchylky jakosti

i) **Výběrová třída**

Je povolena celková odchylka 5 % hmotnosti mrkve, které neodpovídají požadavkům této jakostní třídy, avšak které odpovídají požadavkům stanoveným pro jakostní třídu I nebo, výjimečně, které splňují podmínky pro odchylku této třídy.

Je povolena celková odchylka 5 % hmotnosti mrkve se slabými stopami zeleného nebo fialově nachového zbarvení hlavy kořene.

1 Kořeny s nepřerušenu vegetací, vypěstované v jedné vegetační sezóně.

ii) Třída I

Je povolena celková odchylka 10 % hmotnosti mrkve, které neodpovídají požadavkům této jakostní třídy, avšak které odpovídají požadavkům stanoveným pro jakostní třídu II nebo, výjimečně, které splňují podmínky pro odchylku této třídy. V rámci této odchylky se však nedovoluje mrkev zlámaná a/nebo s ulomenými špičkami.

Je povolena celková odchylka 10 % hmotnosti mrkve zlámané a/nebo s ulomenými špičkami.

iii) Třída II

Je povolena celková odchylka 10 % hmotnosti mrkve neodpovídajících požadavkům této jakostní třídy ani minimálním požadavkům, s výjimkou produktů napadených hnilobou nebo s jiným poškozením, které je činí nevhodnými ke spotřebě.

Kromě toho je povoleno nejvýše 25 % hmotnosti mrkve zlámané.

B. Dovolené odchylky velikosti

U všech jakostních tříd: 10 % hmotnosti mrkve neodpovídající stanoveným požadavkům na velikost.

V. USTANOVENÍ O OBCHODNÍ ÚPRAVĚ

A. Stejnorodost

Obsah každého balení, nebo šarže u produktů dodávaných jako volně ložené, musí být stejnorodý a musí sestávat pouze z mrkve téhož původu, odrůdy nebo odrůdového typu, jakosti a velikosti (pokud jsou rozříděny podle velikosti).

Viditelná část obsahu balení, nebo šarže u produktů dodávaných jako volně ložené, musí odpovídat zbývajícím částem obsahu.

B. Obalová úprava

Mrkve musí být baleny způsobem zajišťujícím náležitou ochranu produktu.

Materiály použité uvnitř obalu musí být čisté a nesmějí způsobovat vnější ani vnitřní poškození produktů. Povoluje se použití materiálů, především papíru nebo nálepek s obchodními údaji, pokud je tisk nebo štítkování provedeno zdravotně nezávadnou barvou nebo lepidlem.

V obalech, nebo šaržích u produktů dodávaných jako volně ložené, se nesmějí vyskytovat žádné cizí příměsi.

C. Obchodní úprava

Mrkev lze dodávat:

- i) ve svazcích
Kořeny musejí být s natí, která musí být čerstvá, zelená a zdravá. Velikost kořenů v témže svazku musí být v podstatě stejnorodá. Hmotnost svazků v témže balení musí být v podstatě stejnorodá a musí být urovňány v jedné nebo více vrstvách.

- ii) bez natě
Nat' musí být ukroucena nebo uříznuta u hlavy kořene, aniž by došlo k jeho poškození.

Mrkev lze dodávat:

- ve spotřebitelských baleních,
- v baleních, urovnaná v několika vrstvách, nebo v baleních, nerovnaná,
- volně ložená (naložená přímo do dopravního prostředku nebo do oddělení dopravního prostředku) – jen u třídy II.

VI. USTANOVENÍ O OZNAČOVÁNÍ

Každý obal² musí být na jedné straně označen následujícími údaji uvedenými čitelně, nesmazatelně a tak, aby byly viditelné zvenku:

Pro mrkve přepravované jako volně ložené (přímá nakládka na dopravní prostředek nebo do oddělení dopravního prostředku) musí být tyto údaje uvedeny v dokumentu doprovázejícím zboží a přiloženém na viditelném místě uvnitř dopravního prostředku.

A. Identifikace

Balírna)	jméno a adresa nebo
a/nebo)	úředně vydaný nebo
Odesílatel)	uznávané kódové označení ³

B. Druh produktu

- „Mrkev ve svazcích“ nebo „Mrkev“,) není-li obsah viditelný zvenku
- „Mrkev raná“ nebo „Mrkev pozdní“,)
- název odrůdy a odrůdový typ u výběrové třídy.

C. Původ produktu

- Země původu a případně pěstitelská oblast nebo národní, regionální či místní označení.

² Jednotlivá balení produktů předem připravená k přímému prodeji spotřebiteli nepodléhají těmto požadavkům na označování, musí však splňovat vnitrostátní požadavky. Uvedené označení se však v každém případě uvádí na přepravním balení obsahujícím tato jednotlivá balení.

³ Vnitrostátní právní předpisy řady zemí vyžadují výslovné uvedení jména a adresy. Při použití kódového označení však musí být v bezprostřední souvislosti uveden odkaz na „balírnu a/nebo odesílatele (nebo jejich odpovídající zkratky)“.

D. Obchodní údaje

- jakostní třída,
- velikost vyjádřená jako nejmenší a největší příčný průměr nebo hmotnost (nepovinně),
- počet svazků u mrkve dodávané ve svazcích.

E. Úřední kontrolní značka (nepovinně)

Zveřejněno
v r. 1962

Revize provedena
v letech 1996
a 1998

Na základě normy EHK OSN pro mrkev
byla v rámci režimu OECD vydána vysvětlující brožura.